

IFJÚSÁGÉRT 2018: CSILLAGOK KÖZÖTT

2018-ban az ifjúsági bélyeggyűjtés támogatására megjelenő feláras bélyegkisív témája a világegyetem, amelyen a Tejútrendszer változatos alakzataiból válogatunk. Az újdonság két címletéhez kapcsolódó felár összegét, összesen 150 Ft-ot a Magyar Posta az ifjúsági bélyeggyűjtés támogatására fordítja. A 30 000 példányban megjelentetett kisív Horváth Nóra grafikusművész tervei szerint az ANY Biztonsági Nyomdában készült. A kiadvány 2018. május 2-án jelenik meg, és ettől az időponttól kezdve kapható az elsónapi postákon, a Filapostán, továbbá megrendelhető a Magyar Posta internetes áruházából is.

A Föld, a Nap és a Hold – három égitest, melyeket mindnyájan ismerünk. Azonban a nagyvárosok éjszakai égboltján ma már alig észrevehetőek a bolygók és a csillagok. Ahhoz, hogy saját galaxisunk, a Tejútrendszer is feltűnjön az égen, el kell hagynunk a városokat. Ám a derült, csillagokkal teli éjszakai égbolt látványa ma is lenyűgöző – éppúgy, ahogyan őseink számára is az volt, akiknek képzelete hősökkel és mitológiai lényekkel népesítette be az eget. Ez a látvány akkor válik igazán döbbenetessé, ha valaki teleszkópon keresztül vizsgálódik, hisz a legmodernebb eszközökkel milliárdnyi csillag képe jelenik meg. A kisív címletein a Tejútrendszerben található négy látványos jelenséget örökítettünk meg. Valamennyi a csillagok életútjának egy-egy állomásába enged betekintést.

Az első címleten az **Orion-köd** látható, amit lenyűgöző színei emelnek az égbolt egyik leghíresebb látványosságává. A Földtől 1500 fényévre lévő ionizált hidrogénből álló gázködöt a benne található Trapéziumnak nevezett nagy tömegű csillagcsoport gerjeszti fénylésre. A forró és fiatal Trapézium-csillagok üreget fújnak a porrétegben és megvilágítják a környező anyagot. A köd egyes területein napjainkban is keletkeznek újabb és újabb csillagok.

A második címleten a Bika csillagképben található **Fialtyúk** (Plejádok) nyílthalmaz tekinthető meg. A mintegy 440 fényévnyi távolságra található halmaz szabad szemmel is látható hét csillagát már a görög mitológia is megszemélyesíti, az Ószövetségben is említést tesznek róla, sőt a magyar mondákban is szerepel. Az objektum a valóságban – mai tudásunk szerint – több száz csillagból áll. A nyílthalmazok, így a Fialtyúk is, fiatal csillagok alkotta csoport, melyek egy hatalmas gáz- és porködben jöttek létre, de az évmilliók múlásával egyre távolodnak egymástól.

A harmadik címleten a Földtől 6500 fényév távolságban fekvő **Rák-köd** található. 1054-ben kínai és arab csillagászok megfigyeltek egy 23 napon át látható új, fényes csillagot az égen. Valamivel kevesebb, mint egy évezreddel később jöttek rá, hogy a jelenséget egy nagytömegű csillag életének végét jelző esemény, a szupernóva-robbanás okozta, a korábbi csillag felrobbant maradványa a Rák-köd. A köd a nevét onnan kapta, hogy a 19. században a kezdetleges eszközökkel vizsgált objektumról készült rajzokon a megörökített látvány nagyon hasonlított egy rákra.

A negyedik címleten az egyik leghíresebb planetáris ködöt, a 2300 fényévnyi távolságban lévő, Lant csillagképben található **Lyra-gyűrűsködöt** mutatjuk be. Ez a látványos objektum a középpontjában elhelyezkedő halvány, fehér törpecsillag által ledobott gázburokból alakult ki. Életútja végén Napunk – évmilliók múlva – ún. vörös óriássá alakul, felfúvódik, külső rétegeit leveti magáról, és a helyén egy Földhöz hasonló méretű fehér törpecsillag alakul ki, körülötte pedig a Lyra-gyűrűsködhöz hasonló jellegzetes planetáris köd tűnik fel. A ködről, 1886-ban, Gothard Jenő magyar csillagász készített először fotografikus felvételt, aki egyúttal a köd közepén található csillagot is felfedezte.

A kisív bal oldalán a Tejút látható, illetve a Cassiopeia csillagkép sematikus ábrája jelenik meg. A bélyeghez kapcsolódó alkalmi boríték és bélyegző hangulatában is utal az emberiség és a csillagok közötti űr még felfedezetlen rejtelmeire.

Forrás: Horvai Ferenc kézirata

IFJÚSÁGÉRT2018:

Megrendelési kód:
2018160040011
(kisív)
2018160060012
(FDC)

Megjelenés:
2018. május 2.

Névérték: 4 × 155 Ft
Megjelenéskor belföldi elsőbbségi levelezőlap és szabványméretű levél 30 g-ig postai díjaknak felel meg. A 2 × 75 Ft felár postai díjak levására nem használható fel.

Nyomdai eljárás:
4 szín ofset

Példányszám:
30 000 kisív

A bélyeg perforálási mérete:
40 mm × 25,5 mm

A kisív vágási mérete:
120 mm × 70 mm

Papírfajta:
enyvezett bélyegpapír

Gyártó:
ANY Biztonsági Nyomda Nyrt.

Tervezőművész:
Horváth Nóra

Forrás:
© Cultiris/Science Photo Library

INFORMÁCIÓ: Tel: (+36 1) 767-7329 • belyeg@posta.hu

RENDELÉS: Tel: (+36 1) 767-7173 • Fax: (+36 1) 288-1522 • philately@posta.hu • www.posta.hu